

den krævede Takstforhøjelse, at ville standse. Det kan der selvfølgelig ikke være Tale om. Hvis Monopolejerne skulde gøre Alvor af dette, mener jeg, at Staten vilde have ikke blot Ret, men ogsaa Pligt til at lade Sejladsen udføre for Monopolejernes Regning. Men det naturlige vilde være, at man paa Grund af de vanskelige Forhold tog Initiativ til at faa Monopolet afløst. Det er ganske meningsløst, at Befolkningen paa Fanø, der dog tæller 3000 Mennesker, ikke skal kunne komme frem og tilbage over det smalle Farvand uden absolut at skulle benytte Færgemateriellet, og at man, hvis man ikke benytter sig af det, skal betale alligevel til Monopolejerne. Hvis man kommer til Esbjerg, efter at Færgen er gaaet, saa man ikke kan komme med den til Fanø, og lejer en Motorbaad, skal man ikke alene betale denne, men tillige en Billet til Færgen, hvis Materiel man ikke har benyttet; det gælder ikke blot Person-, men ogsaa Varebefordring. Det er i Virkeligheden et Forhold, vi ikke kan være bekendt at opretholde, saa meget mindre som de Takster, der betales for Person- og Varebefordring, er betydelig højere end de, der betales for Befordring med Banerne og Skib i øvrigt. Jeg haaber derfor, at Ministeren vil tage fat paa disse Forhold og faa Monopolet afløst; Utilfredsheden med det er saa stor baade i Esbjerg og paa Fanø, at jeg synes, der maa gøres noget.

Maa jeg i samme Forbindelse henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa Forholdene med Hensyn til Esbjerg Havn. Der blev for en Aarrække siden bevilget et betydeligt Beløb til Bygning af en ny Trafikhavn og en ny Fiskerihavn, i alt 7,757,000 Kr. Forudsætningen for det Lovforslag, der den Gang blev vedtaget derom, var, at disse Arbejder skulde være fuldførte til 1916. For tre Aar siden var Fiskerihavnen omtrent færdig i det Omfang, i hvilket den var projekteret. Saa blev der paa Finansloven for 1914—15 vedtaget, at Ministeren maatte anvende yderligere 420,000 Kr., som paa forskellig Maade skulde anvendes til Fiskerihavnen, til Bolværker og til Uddybning af den Del af Havnen, som man ikke havde tænkt sig fra først af skulde uddybes. Ved denne Bevilling kom det samlede Beløb, som skulde anvendes til Havnebygning ved Esbjerg, op til 7,757,000 Kr. Imidlertid fremgaar det af det foreliggende Finanslovsforslag og Bemærkningerne dertil, at

der hidtil kun er bevilget 6,955,000 Kr., og at der af disse er anvendt 5,262,228 Kr.; der refterer altsaa ca. 2½ Mill. Kr., som endnu ikke har fundet Anvendelse. Det hedder i Anmærkningerne til det foreliggende Finanslovsforslag, at Uoverensstemmelsen mellem de bevilgede og forbrugte Beløb skyldes dels den store Mangel paa Arbejdskraft, dels de af Krigen foraarsagede Vanskeligheder ved Fremskaffelse af Materialier. Jeg skal i og for sig slet ikke gøre Ophævelser over, at man ikke er kommet videre med Arbejderne, men jeg vil henstille til Ministeren, at man i den kommende Vinter vil sætte saa megen Kraft paa Arbejdet som vel muligt, og at navnlig de Beløb, som alt er bevilgede, ogsaa kommer til Anvendelse, og det af to Grunde. For det første staar Esbjerg overfor ganske ualmindelig vanskelige Forhold i den kommende Vinter; Byens to Hovederhverv er fuldstændig standsede. Eksporten paa England har været standset i flere Aar. Naar Byen desuagtet har klarer sig nogenlunde godt hidtil, ligger det i, at der har været et fortrinligt Fiskeri, som har givet store Indtægter, og som i alt Fald til Dels har afhjulpet det Indtægtstab, Byen har haft ved, at Sejladsen paa England og i det hele taget Benyttelsen af Eksport- og Importhavnen har været langt mindre end normalt. Nu er Forholdene endnu værre, thi nu er det ikke blot Eksport- og Importhavnen, der ligger ubenyttet, men nu ligger ogsaa Fiskerifartøjerne stille i Fiskerihavnen, og noget søgaaende Fiskeri af nævneværdig Betydning er der ikke, dels paa Grund af Minefaren, men navnlig fordi man ikke kan faa Petroleum. Hvis der blev sat mere Kraft paa disse Havnearbejder, vilde i alt Fald en Del af disse Mennesker, som ellers bliver arbejdsløse, kunne faa Arbejde, hvad der vilde have stor Betydning netop under de kommende Forhold. Udsættelsen af disse Arbejders Fuldførelse kan i den kommende Tid ikke komme til at skyldes manglende Arbejdskraft, for der vil være overordentlig rigelig Arbejdskraft til Stede; derimod er det rigtigt nok, at der med Hensyn til Fremskaffelse af Materialier vil komme samme Vanskeligheder som og maaske større Vanskeligheder end hidtil. Men jeg maa hertil sige, at da man for omtrent tre Aar siden bevilgede de 420,000 Kr. til Fuldstændiggørelse af Fiskerihavnen, synes jeg nok, der kunde være sat Kraft paa det Arbejde i hvert Fald, og